

NATIONAL **TENDER** DAY

16.10.2025

18de editie

HET TOONAANGEVENDE EVENT ROND OVERHEIDSOPDRACHTEN IN BELGIË

www.ebp.be - seminars@ebp.be

ONTDEK ONZE OPLEIDINGSAGENDA 2025

Schrijf u in en geniet
van -20% met de code

NTD25VIPCLIENT

Opleidingen op maat

Heeft u een specifieke behoefte?

Of het nu gaat om het verdiepen van één onderwerp of het uitwerken van een volledig traject, onze experts ontwikkelen samen met u een opleiding die 100% is afgestemd op uw doelstellingen en uw professionele realiteit.

Contacteer ons vandaag nog:

nikita.cols@ebp.be

23 OKTOBER of 16 DECEMBER

AI ten dienste van overheidsopdrachten

Ontdek de kracht van AI en leer hoe je
dit effectief inzet om jouw werk
gemakkelijker te maken

Schrijf u in
en geniet van -20%
met de code

NTD25VIPCLIENT

Tender Law

Actualia overheidsopdrachten

Stijn Maeyaert, advocaat

Wijziging betalingsregels

Tender Law

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Context:

- HvJ 20 oktober 2022, C-585/20
- Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties
- Nieuwe betalingsregels vanaf 1 januari 2025

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

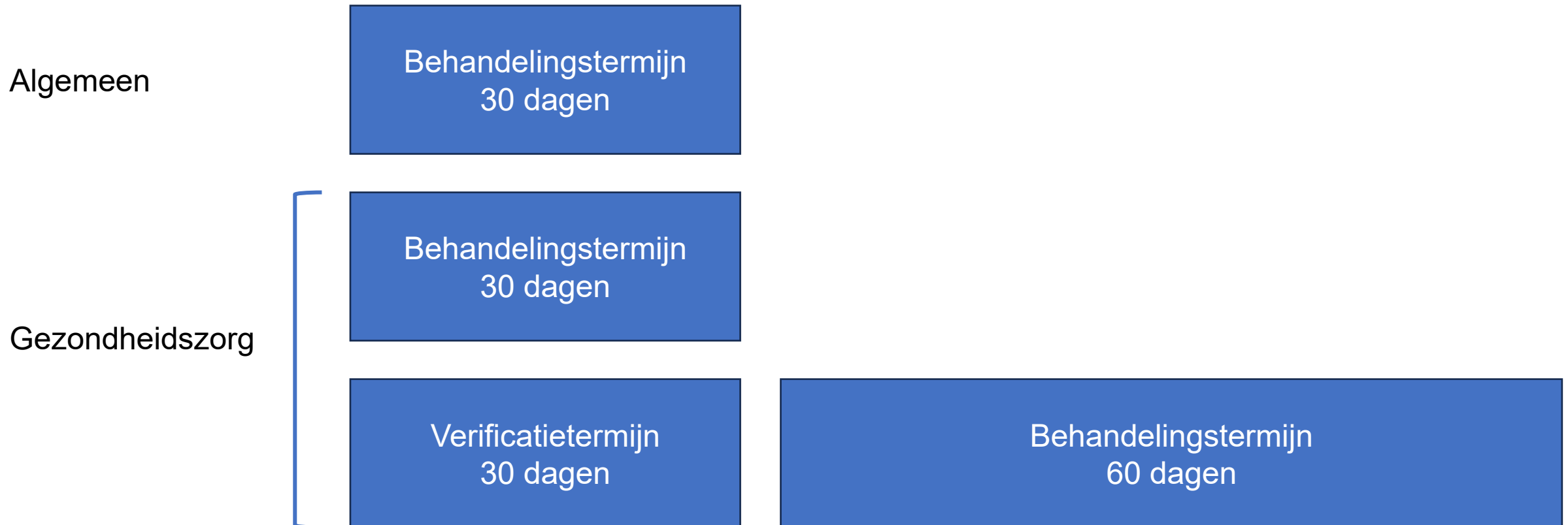
Schema principes betaling overheidsopdrachten (tot 1 januari 2025)

Algemeen	Verificatietermijn 30 dagen	Betalingstermijn 30 dagen
Gezondheidszorg	Verificatietermijn 30 dagen	Betalingstermijn 60 dagen

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Schema principes betaling overheidsopdrachten (na 1 januari 2025)

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Principes nieuwe betalingsregels vanaf 1 januari 2025

- **Behandelingstermijn:** termijn waarbinnen aanbesteders het nazicht en de betaling verrichten (art. 2, 27° KB AUR)
- Alle aanbesteders: **30 kalenderdagen** (artt. 95, 127, 160 KB AUR)
- Aanbesteders die gezondheidszorg verstrekken en die specifiek voor dat doel zijn erkend, zij het enkel voor de opdrachten verbonden aan die specifieke activiteit:
  - **60 kalenderdagen** (art. 95, 127, 160 KB AUR)
  - Voorafgaande verificatietermijn van (tot) **30 kalenderdagen** is mogelijk wanneer:
    - De opdrachtdocumenten voorzien in een procedure voor verificatie
    - Niet louter met de bedoeling de betalingstermijnen te verlengen
    - Zie art. 9, § 3/1 KB AUR

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Invulling uitzondering gezondheidszorg

- Gelijkheid?
- Uitzondering voor aanbesteders die gezondheidszorg verstrekken en die specifiek voor dat doel zijn erkend, **zij het enkel voor opdrachten in verband met die specifieke activiteit**
  - Welke aankopen vallen hieronder?
  - Verslag aan de Koning:
    - Geenszins de bedoeling dat deze aanbesteders voor alle opdrachten die ze lanceren van deze afwijking gebruiken
    - Vb.: aankopen van pc's voor administratieve doeleinden valt hier niet onder

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Principes nieuwe betalingsregels vanaf 1 januari 2025

- **Schorsing van de behandelingstermijn:**
  - Bij overschrijding van de termijn waarbinnen opdrachtnemer beschikt om de factuur in te dienen (bij werken is dit standaard 5 dagen)
  - Binnen termijn nodig om een antwoord te ontvangen van de opdrachtnemer bij ondervraging over werkelijke bedrag sociale en fiscale schuld

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Principes nieuwe betalingsregels vanaf 1 januari 2025

- **Uitzondering** op betalingstermijn van 30 dagen (nieuw art. 9, § 2 KB AUR):
  - De opdrachtdocumenten voorzien uitdrukkelijk in een langere betalingstermijn
  - De afwijking is objectief gerechtvaardigd op grond van de bijzondere aard of eigenschappen van de opdracht
  - De behandelingstermijn is in geen geval langer dan 60 dagen
  - De verlenging behelst geen kennelijke onbillijkheid jegens de opdrachtnemer

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Principes nieuwe betalingsregels vanaf 1 januari 2025

- **Kennelijke onbillijkheid** van een contractuele bepaling wordt beoordeeld rekening houdende met volgende omstandigheden (nieuw art. 9, § 3 KB AUR):
  - Elke aanmerkelijke afwijking van de goede handelspraktijken die in strijd is met de goede trouw en de eerlijke behandeling
  - De aard van de werken, leveringen of diensten
  - De vraag of de aanbesteder objectieve redenen heeft om af te wijken van de behandelingstermijnen

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Principes nieuwe betalingsregels vanaf 1 januari 2025

- Worden **steeds als onbillijk beschouwd**:
  - Contractuele bedingen en praktijken die de betaling van intrest voor betalingsachterstand uitsluiten
- Worden **vermoedelijk als onbillijk beschouwd**:
  - Contractuele bedingen en praktijken die een vergoeding voor invorderingskosten uitsluiten

Wijziging betalingsregels overheidsopdrachten

(KB van 12 augustus 2024)

Rapportering betalingstermijn

- Op het moment van de (vereenvoudigde) aankondiging van opdracht dienen aanbesteders mee te delen welke behandelingstermijn er is gekozen:
  - Ofwel de standaardtermijn
  - Ofwel een afwijkende termijn zoals bepaald in artikel 9, § 2 tot § 3/1 + vermelding van gehanteerde termijn

Nieuwe rentevoeten verwijlinteresten bij laattijdige betalingen

Wijziging rentevoeten verwijlinteresten bij laattijdige betalingen

---

Van toepassing vanaf tweede semester 2025

Overheidsopdrachten gesloten, vernieuwd of verlengd vanaf 16 maart 2013:

	1^e sem.	2^e sem.
2025	11,50%	10,50%
2024	12,50%	12,50%
2023	10,50%	12%
2022	8%	8%
2021	8%	8%
2020	8%	8%
2019	8%	8%
2018	8%	8%
2017	8%	8%
2016	8,50%	8%

Wijziging rentevoeten verwijlinteresten bij laattijdige betalingen

---

Ter herinnering:

- Verwijlinteresten zijn automatisch verschuldigd bij het niet tijdig betalen door de aanbesteder – “van rechtswege en zonder ingebrekestelling” (art. 69 KB AUR)
- Wettelijke rentevoet voor **schadevergoedingen** wordt voor het hele jaar vastgelegd, voor 2025 is deze bepaald op 4,50% (wettelijke interestvoet)

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

- Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten
- European Accessibility Act (**EEA**) of Europese Toegankelijkheidswet
- **Doel:** een meer inclusieve samenleving via toegankelijke producten en diensten, vnl. voor personen met handicap en ouderen
- Voor bedrijven en organisaties die digitale producten of diensten aanbieden aan het groot publiek (incl. personeel)

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

- (Nationale) toepassing van Richtlijn: **vanaf 28 juni 2025**
- Overgangsregels:
  - Producten vóór 28/6/2025 blijven toegelaten tot 28 juni 2030.
  - Diensten: lopende contracten blijven toegelaten tot einddatum en max. tot 28 juni 2030
  - Zelfbedieningsterminals: tot einde levensduur en max. 20 jaar na ingebruikname

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

- Toegankelijkheidscriteria in de technische specificaties
- Richtlijn 2004/18/EG en KB Plaatsing van 15 juli 2011: toegankelijkheidscriteria waar mogelijk
- Art. 53, §1 Wet Overheidsopdrachten 17 juni 2016

*Voor alle overheidsopdrachten die zijn bedoeld voor gebruik door natuurlijke personen, hetzij door het grote publiek, hetzij door het personeel van de aanbestedende overheid, moeten deze technische specificaties, **uitgezonderd in behoorlijk gemotiveerde gevallen**, zodanig worden opgesteld dat **rekening wordt gehouden met de criteria inzake toegankelijkheid** voor personen met een handicap of de geschiktheid van het ontwerp voor alle gebruikers.*

*Indien middels een rechtshandeling van de **Europese Unie verplichte toegankelijkheidsvoorschriften zijn vastgesteld**, worden de technische specificaties voor zover het de criteria voor toegankelijkheid van personen met een handicap of de geschiktheid van het ontwerp voor alle gebruikers betreft, bepaald door een **verwijzing** naar de desbetreffende criteria.”*

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

- Welke producten en diensten vallen onder de EAA? (Artikel 2 EAA)
Diegene die worden beschouwd als de belangrijkste en meest waarschijnlijke om uiteenlopende toegankelijkheidseisen te hebben in EU-landen
- Bijvoorbeeld:
  - **Producten:** Computers, besturingssystemen, betaal- en zelfbedieningsterminals, e-lezers, apparatuur voor digitale TV, smartphones en ander apparatuur voor toegang tot telecommunicatiediensten.
  - **Diensten:** Elektronische communicatie, audiovisuele diensten, vervoer (websites, apps, e-tickets), bankdiensten, e-commerce, e-boeken, antwoord van het noodnummer 112.
- Relevant voor aanbesteders bij opdrachten omtrent websites of applicaties, zelfbedieningsterminals in gemeentehuizen, uitleendienstbibliotheken, ticketverdeling, ...

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

- Kernprincipes toegankelijkheidsvoorschriften (Art. 4 EAA en bijlage1)
  - Informatieverstrekking via meerdere zintuigen
  - Begrijpelijkheid en gebruiksgemak van instructies en interface
  - Compatibiliteit met gangbare hulptechnologieën
  - Specifieke vereisten bij bepaalde producten en diensten (bv. tekst-naar-spraak voor e-lezers en zelfbedieningsterminals)

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

Een voorbeeld: zelfbedieningsterminals:

- zijn voorzien van technologie voor het omzetten van tekst in spraak;
- kunnen worden beluisterd met een eigen koptelefoon;
- geven via meer dan één zintuiglijk kanaal een waarschuwing af indien de gebruiker binnen een gegeven tijd reageren moet;
- bieden de mogelijkheid de tijd waarin voorzien wordt te verlengen;
- bieden voldoende contrast en zijn voorzien van toetsen en bedieningen die via tast te onderscheiden zijn;
- kunnen zonder inschakeling van een toegankelijkheidsfunctie gebruikt worden door gebruikers die de functie nodig hebben om de terminal aan te zetten;
- zijn, indien het product audiosignalen of hoorbare signalen verspreidt, compatibel met in de Unie beschikbare hulppapparaten en technologieën, met inbegrip van gehoortechnologieën als gehoorapparaten, luister spoelen, cochleaire implantaten en apparatuur voor ondersteund horen;

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

Wijzigingen voor aanbesteders:

- Bij overheidsopdracht m.b.t. een product of dienst vallende onder de EAA
→ Let op technische bepalingen
- Voorzie zo nodig een update in standaardbestekken met verwijzing naar EAA in het algemeen en de toegankelijkheidsvoorschriften in het bijzonder
  - Verwijzing naar EAA en Belgische omzetting(en)
    - Bv. websites en mobiele applicaties: Bestuursdecreet

Europese richtlijn betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften

---

- Art. 30, § 5 sluit aanbestedingsprocedures uit van **de sancties** beschreven in de richtlijn, omdat er reeds een wettelijk kader voor rechtsbescherming bestaat (cf. Wet Rechtsbescherming 2013)

Artikel 14 Wet Rechtsbescherming (eigen benadrukking):

*Op verzoek van elke persoon die een belang heeft of heeft gehad om een bepaalde opdracht of concessie te krijgen en die door de beweerde schending is of dreigt te worden benadeeld, kan de verhaalinstantie de beslissingen van de aanbestedende instanties vernietigen, waaronder die welke berusten op discriminerende technische, economische en financiële specificaties, omdat deze beslissingen een machtsafwending inhouden of een **inbreuk vormen op** :*

*[...] 2° de grondwettelijke, wettelijke of **reglementaire bepalingen**, alsook de algemene rechtsbeginselen die **op de betreffende opdracht of concessie van toepassing zijn**; [...].*

OESO Richtlijnen tegen bid rigging / offertevervalsing

OESO – Richtlijnen tegen offertevervalsing

- Offertevervalsing

= bedrijven die normaal concurreren, **spannen samen** om prijzen te verhogen of kwaliteit te verlagen bij aanbestedingen.

- Typische vormen:

- **Cover bidding** – schijnbiedingen om competitie te veinzen
- **Bid suppression** – een of meer partijen bieden bewust niet
- **Bid rotation** – afwisselend “aan de beurt” zijn
- **Market allocation** – markt opdelen per regio of klant

- **Gevolg:** hogere prijzen, minder innovatie, minder vertrouwen in de overheid

OESO – Richtlijnen tegen offerteversalsing

- **Doel van de richtlijnen:**

Offerteversalsing detecteren en voorkomen via **slimme tender-ontwerpen**

- **Kwetsbaarheden:**

- Weinig aanbieders, hoge toetredingsdrempels
- Gelijkaardige marktspelers
- Gelijkaardige opdrachten
  - herhaling & voorspelbaarheid
- Nauwe contacten tussen marktspelers
- Focus op prijs criterium
- Weinig innovatie

OESO – Richtlijnen tegen offertevervalsing

Enkele praktische tips bij aanbestedingsprocedures

- **Gebruik duidelijke vereisten en variatie in timing en omvang**
  - Voorkom voorspelbare rotatie
- **Beperk communicatie tussen inschrijvers**
  - Beantwoord vragen online en anoniem
  - Plaatsbezoeken
  - Overweeg welke informatie wordt gepubliceerd (denk aan namen geselecteerde kandidaten (cf Wet Rechtsbescherming 2013))
- **Gunningscriteria:** kwaliteit, innovatie en dienstverlening
- **Verduidelijk risico's van offertevervalsing in de opdrachtdocumenten**

OESO – Richtlijnen tegen offerteversvalsing

- **Belangrijke principes:**

- **Let op rode vlaggen:** Identieke fouten, gelijke prijzen, inschrijvers die altijd/nooit/afwisselend winnen, ...
- Vermijd voorspelbaarheid
- Waarschuw voor sancties & vraag eventueel onafhankelijkheidsverklaring
- Denk aan samenwerking tussen **aanbesteders, mededingingsautoriteit, audit- en anticorruptie-instanties**

Het principe van klokkenluiden

Klokkenluiden

- Gids voor Klokkenluiders – federale ombudsman
- Richtlijn (EU) 2019/1937 + omzetting in Belgische wetgeving
- Relevantie: melding van onregelmatigheid in procedure van een overheidsopdracht bijvoorbeeld
- De voorwaarden om als klokkenluider te worden beschouwd
  - Vaststelling misstanden, fraude of inbreuken op de wet binnen onderneming of openbare instelling
  - Te goeder trouw en redelijk vermoeden (voldoende informatie of gegronde redenen)
  - Kennis gekregen binnen een professioneel kader (eigen beroepsomgeving) over een organisatie
  - Melding niet uitsluitend op eigen situatie of persoonlijk belang

Klokkenluiden

- Het kan gaan om:
  - een inbreuk op de wetgeving, een besluit, een circulaire of interne regels en procedures
  - een handeling die gevaarlijk is voor het leven, de gezondheid of de veiligheid van personen of het milieu
  - een ernstige tekortkoming ten aanzien van de professionele verplichtingen
  - een ernstig geval van wanbeheer van een openbare instelling
  - het feit aan een persoon te bevelen of te adviseren een integriteitsschending te begaan

Klokkenluiden

De verschillende kanalen om een melding in te dienen;

- Interne melding: binnen de organisatie waar de feiten zich hebben voorgedaan (bv. Federale Interne Audit bij sommige FOD)
- Externe melding: bij een bevoegde autoriteit, door de wet aangewezen (bv. Federale ombudsman of comité P)
- Openbaarmaking in de media of via publieke verspreiding online (uitzonderlijk)

Klokkenluiden

De rechten van klokkenluiders en bestaande bescherming (na melding);

- Als klokkenluider kunt u steun krijgen van het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM).
- Bescherming tegen vergeldingsmaatregelen
  - Buitengerechtelijke bescherming: bemiddelaar
  - Gerechtelijke bescherming
- Er mag geen professionele sanctie worden opgelegd – mogelijke tuchtsancties, zelfs strafsancties bij vergelding (o.a. gevangenisstraf tot 3 jaar en/of geldboete tot 6,000 euro)
- U kunt op geen enkele wijze aansprakelijk worden gesteld voor het verkrijgen van de informatie, behalve indien het verkrijgen een strafrechtelijke inbreuk vormt
- Binnen een federale publieke instelling: vraag tot overplaatsing naar ander departement

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025 omtrent overheidsopdrachten

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025

Waarom deze resolutie?

- Speciaal verslag 28/2023 van de Europese Rekenkamer van 4 december 2023
- Draghi- en Letta-verslagen (2024)
- Europese Commissie: evaluatie van de richtlijnen

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025

Enkele cijfers over de verschillen tussen 2011-2021:

- Overheidsopdrachten met 1 inschrijver: 23,5 % → 41,8 %
- Gemiddeld aantal inschrijvers per procedure: 5,7 → 3,2
- Gemiddelde doorlooptijd per procedure: 62,5 d → 96,6 d
- Meer KMO-participatie: geen algehele toename
- Let wel, verschillen per EU-Lidstaat

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025

- De EU moet zich sterker **beschermen tegen oneerlijke concurrentie** van bedrijven uit niet-EU-landen en tegelijkertijd haar **strategische autonomie** versterken door:
  - In specifieke strategische sectoren voorkeur te geven aan Europese goederen en diensten – **Europe first!**
  - Volop in te zetten op maatregelenpakket voor handelsbescherming van de EU door:
    - Een strikte toepassing van het wederkerigheidsbeginsel
    - Beperken van de toegang tot de EU-markt bij schendingen van internationale handelsregels (vb: verhoging douanerechten in strijd met WTO-regels)
    - Industriële partnerschappen voor strategisch belangrijke projecten in openbare aanbestedingsprocedures
    - Toepassing Verordening buitenlandse subsidies, ...

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025

- Huidige procedures zijn vaak onnodig **bureaucratisch** en **complex**
- Oplossingen om efficiëntie te verhogen:
  - Verhoging drempelwaarden en invoering van een systeem dat wordt afgestemd op inflatiepercentages
  - Regularisatie of verduidelijking van kleine onregelmatigheden moet de regel zijn (>< Belgische regelgeving?)
  - Suggereert dat een heroverweging van de aanbestedingsprocedures nodig is
  - Gestroomlijnde procedures (harmonisatie) in evenwicht met de autonomie van lidstaten (flexibiliteit)

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025

- **Prijs** wordt nog te vaak als enig criterium gebruikt
- Meer nadruk op:
  - Kwaliteit van werken en diensten
  - Duurzaamheid en milieu-impact
  - Sociale normen en inclusie
- Resolutie pleit voor:
  - Het overwegen van het gebruik van duidelijke, doeltreffende en vereenvoudigde standaardcriteria
  - Professionalisering van aanbestedende diensten

Resolutie van het Europees Parlement van 9 september 2025

- **Digitalisering** moet de kern zijn van de hervormingen
- Niet alleen analoge procedures digitaliseren, maar:
  - Integratie van tools zoals eCertis en UEA
  - Toegankelijk systeem met duidelijke richtsnoeren
  - Opleiding voor aanbestedende diensten
- Meerwaarde van digitalisering is:
  - Verlagen van de kosten
  - Stroomlijnen van overheidsopdrachten voor aanbesteders en meedingende entiteiten

Nieuwe EU-beperkingen op producten van Chinese makelij

Nieuwe EU-beperkingen op producten van Chinese makelij

- **Uitvoeringsverordening (EU) 2025/1197** inzake medische hulpmiddelen
  - IIO (Instrument voor Internationale Overheidsopdrachten – International Procurement Instrument of IPI) - Verordening (EU) 2022/1031
  - Vergelding in werking sedert 30 juni 2015
  - Scoreaanpassing of uitsluiting?

Nieuwe EU-beperkingen op producten van Chinese makelij

- **Uitvoeringsverordening (EU) 2025/1197** inzake medische hulpmiddelen
  - Uitsluiting Chinese ondernemingen van deelname aan Europese overheidsopdrachten voor medische hulpmiddelen boven drempel van 5 miljoen euro met als (CPV) codes 33100000-1 tot 33199000-1
    - Uitgebreide lijst: scanners, operatiemateriaal, ziekenhuisbedden, ...
  - Andere ondernemingen: < 50 % van materialen/ componenten mag van Chinese oorsprong zijn

Nieuwe EU-beperkingen op producten van Chinese makelij

- 5 jaar, verlengbaar
- Uitzonderingen:
  - Geen alternatieven beschikbaar
  - Omwille van dwingende redenen van algemeen belang, zoals volksgezondheid of de bescherming van het milieu

Tegenreactie China

CONTACT

Brussel:

Koloniënstraat 18-24, bus 6
1000 Brussel

Antwerpen:

Frankrijklei 5
2000 Antwerpen

Brugge:

Torhoutse Steenweg 437
8200 Brugge

E: stijn.maeyaert@tenderlaw.be

T: +32 (0)28 80 51 00
+32 (0)50 28 88 01

EBP bedankt u voor uw deelname
op de 18de editie van het National Tender Day

www.ebp.be - seminars@ebp.be

